

Bruxelles, 30. siječnja 2024.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2024/0032(NLE)

6001/1/24
REV 1

UK 6
UD 17
POLCOM 37
AGRI 64
FOOD 11
VETER 5

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 57 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju u vezi s izmjenom Odluke br. 1/2023 Zajedničkog odbora od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 57 final.

Priloženo: COM(2024) 57 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.1.2024.
COM(2024) 57 final

2024/0032 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju u vezi s izmjenom Odluke br. 1/2023 Zajedničkog odbora od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum o povlačenju”) u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora o izmjeni Odluke br. 1/2023 Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom¹ („Odluka br. 1/2023”). Windsorski okvir² sastavni je dio Sporazuma o povlačenju.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i Windsorski okvir

Sporazumom o povlačenju utvrđeni su aranžmani za uredno povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije i Euratoma. Sporazum o povlačenju stupio je na snagu 1. veljače 2020. Europska komisija i Vlada Ujedinjene Kraljevine postigle su 27. veljače 2023. načelni politički dogovor o Windsorskom okviru. Zajednički odbor osnovan Sporazumom o povlačenju na svojem je sastanku 24. ožujka 2023. u Londonu donio nove aranžmane povezane s Windsorskim okvirom, uključujući Odluku br. 1/2023, i stranke su se dogovorile da će intenzivno i savjesno surađivati na provedbi svih elemenata Windsorskog okvira.

2.2. Zajednički odbor

Zajednički odbor osnovan člankom 164. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju čine predstavnici Unije i Ujedinjene Kraljevine. Njime supredsjedaju Unija i Ujedinjena Kraljevina. Poslovnik Zajedničkog odbora utvrđen je u Prilogu VIII. Sporazumu o povlačenju. Zajednički odbor sastaje se najmanje jednom godišnje na zahtjev Unije ili Ujedinjene Kraljevine i utvrđuje raspored sastanaka i dnevni red zajedničkom suglasnošću.

Zadace Zajedničkog odbora utvrđene su u članku 164. Sporazuma o povlačenju i u načelu obuhvaćaju:

- nadzor provedbe i primjene Sporazuma, izravno ili preko posebnih odbora, koji su ga dužni izvršavati,
- donošenje odluka i preporuka te izmjena Sporazuma u njime predviđenim slučajevima,

¹ Odluka br. 1/2023 Zajedničkog odbora osnovanog sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom, SL L 102, 17.4.2023., str. 61.

² Zajednička izjava br. 1/2023 Unije i Ujedinjene Kraljevine u Zajedničkom odboru osnovanom Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023., SL L 102, 17.4.2023., str. 87.

- sprječavanje problema i rješavanje sporova koji bi mogli nastati u vezi s tumačenjem i primjenom Sporazuma.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora

Na svojem sljedećem sastanku Zajednički odbor treba donijeti odluku o izmjeni Odluke br. 1/2023 („predviđeni akt”), u skladu s člankom 164. stavkom 4. točkom (e) Sporazuma o povlačenju i člankom 5. stavkom 2. Windsorskog okvira.

Svrha je predviđenog akta gospodarskim subjektima u Sjevernoj Irskoj omogućiti da izravnim prijevozom uvoze proizvode podrijetlom iz trećih zemalja na koje se primjenjuju carinske kvote u Ujedinjenoj Kraljevini, pod uvjetom da ne postoji rizik od ulaska tih proizvoda na unutarnje tržište Unije.

Predviđeni akt postat će obvezujući za stranke u skladu s člankom 166. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju. U skladu s pravilom 9. Poslovnika Zajedničkog odbora i posebnih odbora, u odlukama koje donese Zajednički odbor navodi se datum njihova stupanja na snagu.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Ujedinjena Kraljevina povukla se iz Unije 1. veljače 2020. Windsorski okvir primjenjuje se od kraja prijelaznog razdoblja, tj. od 1. siječnja 2021. Iz bilateralnih dogovora između Unije i Ujedinjene Kraljevine u okviru Windsorskog okvira ne proizlaze prava i obveze za treće zemlje.

Stoga se uvoz u skladu s uvoznim carinskim kvotama ili drugim uvoznim kvotama Unije koje se primjenjuju na robu podrijetlom iz treće zemlje unesenu u Sjevernu Irsku ne može smatrati jednim od prava te treće zemlje u odnosu na Uniju.

Na temelju prethodno navedenog Europski parlament i Vijeće donijeli su 16. prosinca 2020. Uredbu (EU) 2020/2170 o primjeni carinskih kvota i drugih uvoznih kvota Unije³. Člankom 1. te uredbe propisuje se da roba uvezena izvan Unije ispunjava uvjete za postupanje u skladu s uvoznim carinskim kvotama ili drugim uvoznim kvotama Unije samo ako se pušta u slobodni promet na carinskom području Unije.

Nadalje, relevantnim odredbama Odluke Zajedničkog odbora br. 4/2020⁴ („Odluka br. 4/2020”), koja je bila na snazi od 1. siječnja 2021. do 24. ožujka 2023., i Odluke br. 1/2023, posebno člankom 3. stavkom 1. točkom (b) Odluke br. 4/2020 i člankom 7. stavkom 1. točkom (b) Odluke br. 1/2023, gospodarskim subjektima u Sjevernoj Irskoj ne dopušta se da uvoze robu u skladu s carinskim kvotama Ujedinjene Kraljevine izravno iz trećih zemalja i pritom plaćaju primjenjivu carinsku stopu unutar kvote. Budući da su za proizvode na koje se primjenjuju uvozne carinske kvote Unije ili Ujedinjene Kraljevine carinske stope izvan kvote u pravilu vrlo visoke, gospodarski subjekti u Sjevernoj Irskoj u nepovoljnom su položaju kad uvoze iz trećih zemalja proizvode na koje se primjenjuju carinske kvote Unije ili Ujedinjene Kraljevine.

³ SL L 432, 21.12.2020., str. 1.

⁴ Odluka br. 4/2020 Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju robe koja nije izložena riziku, SL L 443, 30.12.2020., str. 6.

Ujedinjena Kraljevina izrazila je potrebu da se određeni poljoprivredno-prehrambeni proizvodi podrijetlom iz trećih zemalja, posebno mesni proizvodi, puštaju u slobodni promet u Sjevernoj Irskoj za lokalnu potrošnju i preradu. Ujedinjena Kraljevina dostavila je i dokaze o prijenosu takvih proizvoda između drugih dijelova Ujedinjene Kraljevine i Sjeverne Irske te je izrazila želju da se gospodarskim subjektima u Sjevernoj Irskoj dopusti primjena važećih carinskih kvota Ujedinjene Kraljevine za tu robu kad se ona izravno uvozi u Sjevernu Irsku iz trećih zemalja, pod uvjetom da ta roba ne ulazi na unutarnje tržište Unije.

Stoga je primjereno izmijeniti Odluku br. 1/2023 kako bi se uvela posebna kategorija robe za koju ne postoji rizik od ulaska u Uniju, koja bi obuhvaćala robu podrijetlom iz trećih zemalja koja se uvozi izravno u Sjevernu Irsku i na koju se primjenjuju uvozne carinske kvote Ujedinjene Kraljevine. U tu bi svrhu izmjenom članka 6. te odluke trebalo uvesti posebnu kategoriju nekomercijalne prerade za prodaju i krajnju potrošnju u Ujedinjenoj Kraljevini robe navedene u novom prilogu Odluci br. 1/2023. Osim toga, članak 7. te odluke trebalo bi izmijeniti kako bi se utvrdili posebni uvjeti koje treba ispuniti za robu navedenu u odgovarajućem novom prilogu koja je nekomercijalno prerađena na temelju članka 6. Odluke br. 1/2023 kako bi se smatralo da ne postoji rizik od njezina premještanja u Uniju. Uvjeti su sljedeći:

- (a) predmetnu robu moraju uvoziti gospodarski subjekti kojima je izdano odobrenje u skladu s člancima od 9. do 11. Odluke br. 1/2023 (te bi članke trebalo na odgovarajući način izmijeniti);
- (b) stope carine unutar kvote i izvan kvote utvrđene na temelju primjenjivih pravila Unije i Ujedinjene Kraljevine navedene su u odgovarajućem prilogu Odluci br. 1/2023;
- (c) gospodarski subjekt treba podnijeti zahtjev za pristup relevantnoj carinskoj kvoti Ujedinjene Kraljevine; i
- (d) maksimalna godišnja količina robe koja se uvozi utvrđena je u odgovarajućem prilogu Odluci br. 1/2023.

Na temelju prethodne točke (b) na predmetnu robu ne primjenjuje se mehanizam usporedbe carina predviđen Odlukom br. 1/2023 za izravni uvoz u Sjevernu Irsku robe podrijetlom iz trećih zemalja; stoga bi članak 7. Odluke br. 1/2023 trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

Budući da je roba obuhvaćena navedenim aranžmanima posebno osjetljiva i da se na nju primjenjuju u pravilu visoke carinske stope izvan kvote, u Odluku br. 1/2023 trebalo bi uključiti dodatne mehanizme praćenja i izvješćivanja kako bi se spriječilo da predmetna roba uđe na unutarnje tržište Unije. U tu bi svrhu članak 9. Odluke br. 1/2023 trebalo izmijeniti kako bi se uveli posebni uvjeti za gospodarske subjekte kojima je izdano odobrenje za uvoz robe navedene u odgovarajućem prilogu toj odluci. U skladu s tim uvjetima gospodarski subjekti koji podnesu zahtjev za odobrenje na temelju članaka od 9. do 11. Odluke br. 1/2023 i prijave namjeru uvoza robe navedene u odgovarajućem prilogu morat će dostaviti informacije o godišnjim količinama koje planiraju uvesti i kategoriji kupaca u Ujedinjenoj Kraljevini kojima će robu prodavati; trgovci koji budu uvozili robu navedenu u odgovarajućem prilogu te će informacije morati dostaviti svake godine. Osim toga, trgovci s odobrenjem za uvoz takve robe bit će dužni i svake godine dostaviti *ex post* informacije o uvezenim količinama i kategoriji kupaca kojima je roba prodana.

Dodatna obveza izvješćivanja uvodi se izmjenom članka 14. Odluke br. 1/2023. U skladu s tom izmjenom, na zahtjev predstavnika Unije, a najmanje jednom godišnje na kraju svakog godišnjeg kvotnog razdoblja, nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine tim će predstavnicima morati dostaviti, po odobrenju i po rednom broju kvote, informacije o količini iskorištenoj tijekom godišnjeg kvotnog razdoblja i preostaloj dostupnoj količini na kraju tog razdoblja, kao i zbirne informacije o prodaji ili uporabi takve robe, pri čemu će trebati navesti relevantne kategorije kupaca u Ujedinjenoj Kraljevini.

Članak 15. Odluke br. 1/2023 trebalo bi izmijeniti kako bi se uvela mogućnost da Zajednički odbor preispita i izmijeni odgovarajući prilog i propisalo da je svaka stranka dužna bez odgode obavijestiti drugu stranku o planiranim izmjenama carina navedenih u tom prilogu.

Predviđena odluka uključuje prilog, koji će postati Prilog V. Odluci br. 1/2023. U tom se prilogu detaljno navodi roba na koju se primjenjuju prethodno navedeni aranžmani. Roba je popisana u Prilogu prema odgovarajućim rednim brojevima carinskih kvota Ujedinjene Kraljevine. Za svaki redni broj kvote tablica u Prilogu sadržava sljedeće podatke: relevantni proizvodi (s upućivanjem na odgovarajuće oznake robe); zemlja podrijetla; maksimalna godišnja količina; stope carine Unije i Ujedinjene Kraljevine unutar i izvan kvote; i godišnje kvotno razdoblje. Ako se jedan ili više tih podataka promijeni, a Zajednički odbor takve promjene ne potvrdi u novoj odluci, upućivanje na tu robu smatrat će se zastarjelim.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka Vijeća kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Nadalje, pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁵.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o povlačenju.

Akt koji Zajednički odbor treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 166. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma o povlačenju.

⁵ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Akt koji Zajednički odbor treba donijeti, čiji je jedini cilj i sadržaj izmjena Odluke br. 1/2023, odnosi se na Windsorski okvir, sastavni dio Sporazuma o povlačenju, koji je sklopljen na temelju članka 50. stavka 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 50. stavak 2. UEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 50. stavak 2. UEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se predviđenim aktom izmijeniti Odluka br. 1/2023, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju u vezi s izmjenom Odluke br. 1/2023 Zajedničkog odbora od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50. stavak 2.,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 218. stavak 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum o povlačenju”) Unija je sklopila Odlukom Vijeća (EU) 2020/135⁶ od 30. siječnja 2020., a stupio je na snagu 1. veljače 2020.
- (2) Na temelju članka 166. stavka 2. Sporazuma o povlačenju odluke Zajedničkog odbora osnovanog člankom 164. stavkom 1. tog sporazuma („Zajednički odbor”) obvezujuće su za Uniju i Ujedinjenu Kraljevinu. Unija i Ujedinjena Kraljevina dužne su takve odluke provoditi i one imaju isti pravni učinak kao Sporazum o povlačenju.
- (3) U skladu s člankom 182. Sporazuma o povlačenju Windsorski okvir⁷ sastavni je dio tog sporazuma.
- (4) Kad je riječ o kretanju robe, člankom 5. stavkom 2. Windsorskog okvira Zajednički odbor ovlašćuje se za donošenje odluka kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima se prerada ne smatra komercijalnom preradom i kriteriji prema kojima se smatra da za robu unesenu u Sjevernu Irsku izvan Unije ne postoji rizik od naknadnog premještanja u Uniju.

⁶ [SL L 29, 31.1.2020., str. 1.](#)

⁷ Zajednička izjava br. 1/2023 Unije i Ujedinjene Kraljevine u Zajedničkom odboru osnovanom Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023., [SL L 102, 17.4.2023., str. 87.](#)

- (5) Poželjno je poboljšati funkcioniranje aranžmana utvrđenih u Odluci br. 1/2023 Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana koji se odnose na Windsorski okvir u vezi s primjenom carinskih kvota Ujedinjene Kraljevine na uvoz robe iz predloženog Priloga V. u Sjevernu Irsku.
- (6) Zajednički odbor trebao bi na svojem sljedećem sastanku donijeti odluku na temelju članka 164. stavka 4. točke (e) Sporazuma o povlačenju i članka 5. stavka 2. Windsorskog okvira o izmjeni Odluke br. 1/2023 Zajedničkog odbora osnovanog Sporazumom o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju od 24. ožujka 2023. o utvrđivanju aranžmana povezanih s Windsorskim okvirom.
- (7) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora osnovanog člankom 164. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*